

គោលការណ៍ជាមូលដ្ឋានស្តីពី
ការប្រើប្រាស់កំលាំង និងអាវុធ
ដោយមន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់

BASIC PRINCIPLES ON THE USE OF
FORCE AND FIREARMS BY LAW
ENFORCEMENT OFFICIALS

ការិយាល័យឧត្តមស្នងការអន្តរការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកសិទ្ធិមនុស្សប្រចាំកម្ពុជា

ចែកជូនដោយឥតគិតថ្លៃ

ក្រមសីលធម៌សំរាប់មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់

Code of Conduct for Law Enforcement Officials

ត្រូវបានអនុម័តដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់មហាសន្និបាត

អង្គការសហប្រជាជាតិ លេខ៣៤/១៦៩ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៧៩

មាត្រា ១

ក្នុងការបំរើសហគមន៍ និងក្នុងការការពារមនុស្ស គ្រប់រូបកុំឱ្យប្រព្រឹត្តខុសច្បាប់ មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ត្រូវ បំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន ឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់កំណត់ គ្រប់ពេលវេលា ដោយមានការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់តាមវិជ្ជា ជីវៈរបស់ខ្លួន ។

អត្ថាធិប្បាយ :

ក-ពាក្យថា "មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់" សំដៅដល់មន្ត្រី ច្បាប់ទាំងអស់ ទោះជាត្រូវតែងតាំង ឬត្រូវបានជ្រើសតាំង

ក្តី ដែលប្រើប្រាស់អំណាចនគរបាល ជាពិសេសអំណាចក្នុង-
ការចាប់ខ្លួន ឬឃុំខ្លួន ។

ខ- នៅក្នុងប្រទេសទាំងឡាយ ដែលអាជ្ញាធរ
យោធាប្រើប្រាស់អំណាចនគរបាល ទោះជាមាន ឬគ្មានឯក
សណ្ឋានក្តី ឬដោយកំលាំងសន្តិសុខរបស់រដ្ឋក្តី មន្ត្រីទាំង
ឡាយ ដែលបំរើការងារនោះត្រូវចាត់ចូលក្នុងនិយមន័យនៃ
មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ ។

គ- ការផ្តល់សេវាបំរើសហគមន៍ គឺមានគោលដៅ
ដាក់បញ្ចូលជាពិសេស នូវការផ្តល់សេវាជំនួយឧបត្ថម្ភដល់
សមាជិកសហគមន៍ទាំងនោះ ហើយដោយសារតែមូលហេតុ
ផ្ទាល់ខ្លួន មូលហេតុសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច ឬភាពបន្ទាន់បង្ខំ
ផ្សេងទៀត ទើបពួកគេត្រូវការជំនួយទាំងនេះភ្លាមៗ ។

ឃ- បញ្ញត្តិនេះមានគោលដៅគ្របដណ្តប់ មិនត្រឹម
តែអំពើទាំងអស់ដែលហិង្សា សាហាវព្រៃផ្សៃ និងគ្រោះ

ថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងមានវិសាលភាព
ដល់ការហាមឃាត់ទាំងស្រុង ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់
ព្រហ្មទណ្ឌ ។ បញ្ញត្តិនេះក៏អនុវត្តចំពោះជនទាំងឡាយដែល
មិនអាចទទួលខុសត្រូវផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌផងដែរ ។

មាត្រា ២

ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់
ត្រូវគោរព និងការពារសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ព្រមទាំង
រក្សា និងលើកស្ទួយសិទ្ធិមនុស្សរបស់មនុស្សគ្រប់រូប ។

អត្ថាធិប្បាយ :

ក- សិទ្ធិមនុស្សដូចមានចែងខាងលើត្រូវបានកំណត់
និងការពារដោយច្បាប់ជាតិ និងច្បាប់អន្តរជាតិ ។ ក្នុង-
ចំណោមលិខិតុបករណ៍អន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធ មានសេចក្តី
ប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តី
ពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ សេចក្តីប្រកាសស្តីពីការ

ការពារជនគ្រប់រូបពីការធ្វើទារុណកម្ម និងការប្រព្រឹត្ត ឬ
ទណ្ឌកម្មឡើយដែលយោរយោ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទោក
បន្ទាប សេចក្តីប្រកាសរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការ
លប់បំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើសអើងពូជសាសន៍ អនុ
សញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការលប់បំបាត់រាល់ទម្រង់នៃការរើស
អើងពូជសាសន៍ អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការបង្ក្រាបនិងការ
ផ្ដន្ទាទោសចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មអាប៉ាធូដ អនុសញ្ញាស្តីពីការ
បង្ការនិងការផ្ដន្ទាទោសចំពោះឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍
បញ្ញត្តិជាបទដ្ឋានអប្បបរមាសំរាប់ការគ្រប់គ្រងអ្នកទោស
និងអនុសញ្ញាទីក្រុងវីយ៉ែនស្តីពីទំនាក់ទំនងក្នុងស៊ីល ។

ខ-សេចក្តីអត្ថាធិប្បាយជាតិលើបញ្ញត្តិនេះ គួរ
ចង្អុលបង្ហាញពីបទបញ្ញត្តិជាតិ ឬតំបន់ ដែលបានកំណត់ និង
ការពារសិទ្ធិទាំងនេះ ។

មាត្រា ៣

មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ អាចប្រើប្រាស់កំលាំងបានតែ ក្នុងករណីណាដែលចាំបាច់បំផុត និងស្ថិតក្នុងវិសាលភាព តម្រូវសំរាប់តែការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ ។

អត្ថាធិប្បាយ :

ក- បញ្ញត្តិនេះបញ្ជាក់ថា ការប្រើប្រាស់កំលាំង ដោយមន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ គួរតែជាករណីលើកលែង ។ នេះ មានន័យថា មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់អាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យ ប្រើកំលាំងបាន តែក្នុងកាលៈទេសៈចាំបាច់សមហេតុផល ដើម្បីទប់ស្កាត់បទល្មើស ឬដើម្បីធ្វើឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ឬ ដើម្បីជួយដល់ការចាប់ខ្លួនជនល្មើសឬជនសង្ស័យតាមច្បាប់ ដោយគ្មានការប្រើកំលាំងណាមួយហួសពីនេះ ត្រូវបាន អនុញ្ញាតឱ្យប្រើនោះទេ ។

ខ- តាមធម្មតា ច្បាប់ជាតិដាក់កំហិតយ៉ាងតឹងរឹង ដល់មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ ក្នុងការប្រើប្រាស់កំលាំង ស្របតាម គោលការណ៍សមាមាត្រ ។ នេះក៏ជាប្រការត្រូវយល់ថា គោលការណ៍ជាតិនៃសមាមាត្រនេះ ត្រូវតែគោរពតាមក្នុង ការបកស្រាយបញ្ញត្តិនេះ ។ គ្មានករណីណាមួយដែលបញ្ញត្តិ នេះ ត្រូវបានបកស្រាយ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់កំលាំង ដែលមិនសមាមាត្រ ដើម្បីសំរេចបាននូវគោលដៅស្រប ច្បាប់ណាមួយនោះទេ ។

គ- ការប្រើប្រាស់អាវុធត្រូវបានចាត់ទុកថាជាវិធាន ការមួយហួសហេតុ ។ មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ គួរប្រើគ្រប់កិច្ច ខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ដោយជៀសវាងមិនប្រើអាវុធជា ពិសេសទៅលើកុមារ ។ ជាទូទៅ ការប្រើអាវុធត្រូវហាម ឃាត់ លើកលែងតែក្នុងករណីណាដែលជនល្មើសតដៃ ឬបង្ក គ្រោះថ្នាក់ដល់ជីវិតអ្នកដទៃ ហើយការចាត់វិធានការនេះ មិនបានធូនល្មម នឹងបញ្ឈប់ ឬចាប់ខ្លួនជនល្មើសនោះបាន ។

ពេលណាដែលមានការបាញ់កាំភ្លើង ត្រូវរាយការណ៍ជូន
អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចភ្លាម ។

មាត្រា ៤

បញ្ហានានាដែលមានចរិតជាការសំងាត់ ឋិតក្នុងដៃ
មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ ត្រូវតែរក្សាជាការសំងាត់ លើកលែងតែ
មានការតម្រូវយ៉ាងតឹងរឹងក្នុងការបំពេញភារកិច្ច ឬតម្រូវ
ការស្វែងរកយុត្តិធម៌ ប្រសិនបើមិនដូច្នោះ ការសំងាត់នេះ
មិនអាចទំលាយបានឡើយ ។

អត្ថាធិប្បាយ :

តាមចរិតលក្ខណៈនៃការងាររបស់ខ្លួន មន្ត្រីប្រតិ
បត្តិច្បាប់ ទទួលបាននានា ដែលអាចទាក់ទងដល់ជីវិត
ឯកជន ឬដែលអាចប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់ផលប្រយោជន៍
និងជាពិសេសដល់កិត្តិយសអ្នកដទៃ ។ មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់
ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នបំផុតក្នុងការការពារ និងការប្រើប្រាស់ព័ត៌

មាននេះ ហើយព័ត៌មាននេះអាចលាតត្រដាងបាន តែក្នុង-
ការបំពេញភារកិច្ច ឬបំរើឱ្យតម្រូវការយុត្តិធម៌តែប៉ុណ្ណោះ ។
ការលាតត្រដាងព័ត៌មានបែបនេះ សំរាប់គោលបំណងអ្វី
ផ្សេងពីនេះ គឺជាការមិនត្រឹមត្រូវទាល់តែសោះ ។

មាត្រា ៥

គ្មានមន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ណាអាចប្រព្រឹត្ត ញុះញង
ឬបណ្តោយឱ្យមានការធ្វើទារុណកម្ម ឬការប្រព្រឹត្ត ឬដាក់
ទណ្ឌកម្មឯទៀតដែលយោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថោក
ឬក៏មិនត្រូវយកបទបញ្ជាថ្នាក់លើ ឬកាលៈទេសៈពិសេស
ដូចជា ស្ថានភាពមានសង្គ្រាម ឬការគំរាមធ្វើសង្គ្រាម ការ
គំរាមដល់សន្តិសុខជាតិ អស្ថេរភាពនយោបាយផ្ទៃក្នុង ឬ
ស្ថានភាពគ្រោះអាសន្នទូទៅដទៃទៀត មកធ្វើជាយុត្តិកម្មដល់
ការធ្វើទារុណកម្ម ឬការប្រព្រឹត្ត ឬទណ្ឌកម្មឯទៀតដែល
យោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្ទាបបន្ថោកនោះឡើយ ។

អត្ថាធិប្បាយ :

ក- ការហាមប្រាមនេះ ដកចេញពីសេចក្តីប្រកាស
ជាសកលស្តីពីកិច្ចការពារបុគ្គលគ្រប់រូបពីការធ្វើទារុណកម្ម
និងការប្រព្រឹត្ត ឬទណ្ឌកម្មឯទៀតដែលយោរយៅ អមនុស្ស
ធម៌ ឬបន្តកបន្តបដែលត្រូវបានអនុម័តដោយមហាសន្និបាត
អង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយមានខ្លឹមសារថា

“អំពើបែបនេះ គឺជាអំពើល្មើសមួយចំពោះសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ
របស់មនុស្ស ហើយត្រូវផ្ដន្ទាទោសដោយសារថានេះគឺជាការ
បដិសេធពីគោលបំណងនៃធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ ហើយ
ក៏ជាការរំលោភបំពានសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន
ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស
និងលិខិតុបករណ៍សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិដទៃទៀត ។

ខ- សេចក្តីប្រកាសនេះ ឱ្យនិយមន័យនៃពាក្យ
ទារុណកម្ម ដូចខាងក្រោមនេះ :

“...ទារុណកម្ម សំដៅដល់អំពើទាំងឡាយណាដែលនាំឱ្យ មានការឈឺចាប់ និងការរងទុក្ខយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ទោះផ្លូវកាយ ឬ ផ្លូវចិត្ត ដែលបង្កឡើងដោយចេតនា ឬដោយការញុះញង់ របស់មន្ត្រីសាធារណៈ ទៅលើជនណាម្នាក់ ក្នុងគោលបំណង ឱ្យជននោះ ឬតតិយជនណាម្នាក់ ផ្តល់ព័ត៌មាន ឬចំលើយ សារភាព ការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះអំពើ ដែលជននោះបាន ប្រព្រឹត្ត ឬសង្ស័យថាបានប្រព្រឹត្ត ឬធ្វើការបំភិតបំភ័យជន នោះ ឬជនដទៃផ្សេងទៀត ។ នេះមិនរាប់បញ្ចូលនូវការឈឺ ចាប់ ឬការរងទុក្ខ ដែលកើតពីការដាក់ទណ្ឌកម្មស្របច្បាប់ ក្នុងកិច្ចការ ដែលស្របតាមបញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងបទ ដ្ឋានអប្បបរមាសំរាប់ការគ្រប់គ្រងអ្នកទោសនោះឡើយ” ។

គ- ពាក្យ “ការប្រព្រឹត្ត ឬទណ្ឌកម្មឯទៀតដែល យោរយៅ អមនុស្សធម៌ ឬបន្តោកបន្តាប” មហាសន្និបាត អង្គការសហប្រជាជាតិ មិនទាន់បានឱ្យនិយមន័យនៅឡើយ ទេ ប៉ុន្តែពាក្យនេះគួរតែត្រូវបានបកស្រាយយ៉ាងណា ដើម្បី

ពង្រីកការការពារឱ្យបានទូលាយបំផុតតាមដែលអាចធ្វើបាន
ប្រឆាំងនឹងការរំលោភបំពានគ្រប់យ៉ាង មិនថាផ្លូវកាយ ឬ
ផ្លូវចិត្តឡើយ ។

មាត្រា ៦

មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ត្រូវធានាឱ្យបាននូវការការពារ
ពេញលេញ ដល់សុខភាពរបស់ជនដែលចិតក្នុងការឃុំខ្លួន
របស់ខ្លួន ជាពិសេស ត្រូវចាត់វិធានការភ្លាមៗ ដើម្បីធានា
ឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ដល់សុខភាព តាមការចាំបាច់ ។

អត្ថាធិប្បាយ :

ក- "ការយកចិត្តទុកដាក់សុខភាព " សំដៅដល់
ការផ្តល់សេវាផ្សេងៗដោយបុគ្គលិកផ្នែកសុខាភិបាល ក្នុង
នោះមានគ្រូពេទ្យជំនាញ និងគ្រូពេទ្យជំនួយ ត្រូវតែប្រចាំ-
ការជានិច្ច ដើម្បីឆ្លើយតបតាមតម្រូវការ ឬការស្នើសុំ ។

ខ- ប្រសិនបើបុគ្គលិកសុខាភិបាលចាំបាច់ ត្រូវចូល

រួមក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការជាមួយមន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ នោះមន្ត្រី
ប្រតិបត្តិច្បាប់ ត្រូវពិចារណាលើការវិនិច្ឆ័យរបស់បុគ្គលិក
សុខាភិបាលនេះ នៅពេលដែលពួកគាត់ផ្តល់យោបល់ថាត្រូវ
ផ្តល់ការព្យាបាលឱ្យបានសមរម្យ ដល់ជនដែលនៅក្នុងឃុំ
តាមរយៈ ឬក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយបុគ្គលិកសុខា
ភិបាលដែលមិនមែនក្នុងកិច្ចប្រតិបត្តិការ របស់មន្ត្រីប្រតិបត្តិ
ច្បាប់ ។

គ-មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ ក៏ត្រូវធានាឱ្យមានការយក
ចិត្តទុកដាក់សុខភាពដល់ជនរងគ្រោះ ដោយការរំលោភ
បំពានច្បាប់ ឬដោយឧបទ្វរហេតុផ្សេងៗ ដែលកើតឡើង
ក្នុងពេលមានការប្រព្រឹត្តអំពើរំលោភច្បាប់ផងដែរ ។

មាត្រា ៧

មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់មិនត្រូវប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ
ជាដាច់ខាត ហើយត្រូវប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ
នេះ ឱ្យបានខ្លាំងក្លា ។

អត្ថាធិប្បាយ :

ក- អំពើពុករលួយ ក៏ដូចជាអំពើដទៃទៀតនៃការ
បំពានអំណាចដែរ មានវិសមត្ថភាពជាមួយនឹងវិជ្ជាជីវៈជា
មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់។ ច្បាប់ត្រូវយកមកអនុវត្តន៍ឱ្យបានពេញ
លេញចំពោះមន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ដែលប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយ
ព្រោះថា រដ្ឋាភិបាលមិនអាចរំពឹងថា យកច្បាប់មកអនុវត្ត
ចំពោះប្រជាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនបានទេ ប្រសិនបើរដ្ឋាភិបាលមិន
អាចអនុវត្ត ឬនឹងមិនអនុវត្តន៍ច្បាប់ឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ទៅលើ
ភ្នាក់ងារផ្ទាល់របស់ខ្លួន ឬក្នុងក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័នខ្លួននោះ ។

ខ- ទន្ទឹមនឹងនិយមន័យនៃពាក្យ “ពុករលួយ” ត្រូវ
តែមានចែងក្នុងច្បាប់ជាតិនោះ ពាក្យនេះក៏ត្រូវយល់ក្នុង
ន័យមួយគ្របដណ្តប់ផងដែរលើអំពើសកម្ម ឬអកម្មក្នុងការ
បំពេញភារកិច្ច ឬទាក់ទងនឹងភារកិច្ចណាមួយ ដែលពាក់ព័ន្ធ
នឹងការទាមទារ ឬទទួលយកអំណោយ ការសន្យា ឬរង្វាន់
លើកទឹកចិត្តផ្សេងៗ ឬក៏ការទទួលយកដោយខុសនូវរបស់

ទាំងនេះ នៅពេលអំពើនោះត្រូវបានប្រព្រឹត្តដោយសកម្ម
ឬអកម្ម ។

គ- ពាក្យថា "អំពើពុករលួយ" ដែលបានចែងក្នុង
ប្រយោគខាងលើ ក៏ត្រូវយល់ក្នុងន័យមួយ ក្តោបទាំងការ
ប៉ុនប៉ងប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយផងដែរ ។

មាត្រា ៨

មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ ត្រូវគោរពតាមច្បាប់ និងក្រម
សីលធម៌នេះ ។ មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ក៏ត្រូវបង្ការ និងប្រឆាំង
យ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ចំពោះអំពើហិង្សា ឱ្យបានល្អបំផុតតាមសមត្ថ
ភាពរបស់ខ្លួន ។

មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ ដែលមានហេតុផលនឹងជឿថា
មានការរំលោភបំពាន ឬប្រុងនឹងរំលោភបំពានលើក្រមនេះ
ត្រូវរាយការណ៍អំពីរឿងនេះទៅអាជ្ញាធរថ្នាក់លើរបស់ខ្លួន
ហើយប្រសិនបើចាំបាច់ ត្រូវរាយការណ៍ទៅស្ថាប័ន ឬអាជ្ញា

ធរមានសមត្ថកិច្ចដទៃទៀត ដែលមានអំណាចពិនិត្យ ឬ
ដោះស្រាយ ។

អត្ថាធិប្បាយ :

ក- ក្រុមនេះត្រូវបានគោរពប្រតិបត្តិតាម កាលណា
ក្រុមនេះ ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងច្បាប់ និងការអនុវត្ត
ជាតិ ។ ប្រសិនបើច្បាប់ និងការអនុវត្តជាតិមានចែងពីបទ
បញ្ញត្តិតឹងរឹងជាងបទបញ្ញត្តិនៃក្រុមនេះ បទបញ្ញត្តិដែល
តឹងរឹងនេះ ត្រូវយកមកប្រតិបត្តិតាម ។

ខ- មាត្រានេះ សំដៅរក្សាតុល្យភាពរវាងមួយផ្នែក
ជាតម្រូវការឱ្យមានបទវិន័យផ្ទៃក្នុងរបស់ស្ថាប័នដែលសុវត្ថិ
ភាពសាធារណៈពឹងអាស្រ័យលើយ៉ាងធំធេង និងមួយផ្នែក
ទៀតជាតម្រូវការសំរាប់ដោះស្រាយអំពើរំលោភបំពានលើ
សិទ្ធិមនុស្សជាមូលដ្ឋាន ។ មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ត្រូវរាយការណ៍
ពីការរំលោភបំពាននោះជូនថ្នាក់លើតាមលំដាប់ឋានានុក្រុម

ហើយចាត់វិធានការត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ផ្សេងទៀត ដែល
នៅក្រៅវាមានក្រុមរបស់ខ្លួន តែនៅពេលណាដែលគ្មាន
ដំណោះស្រាយផ្សេងទៀត ឬដំណោះស្រាយនោះ គ្មាន
ប្រសិទ្ធភាព។ ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ មិនត្រូវ
ទទួលរងទណ្ឌកម្មរដ្ឋបាល ឬទោសទណ្ឌផ្សេងទៀត ដោយ
សារតែខ្លួនបានរាយការណ៍ពីការរំលោភបំពានក្រុមនេះ ឬ
ជិតនឹងរំលោភបំពានក្រុមនេះ ។

គ- ពាក្យ "ស្ថាប័ន ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដទៃ
ទៀត ដែលមានអំណាចពិនិត្យ ឬដោះស្រាយ " សំដៅដល់
អាជ្ញាធរ ឬស្ថាប័ន ដែលមាននៅក្នុងច្បាប់ជាតិ ទោះជា
អាជ្ញាធរ ឬស្ថាប័ននោះស្ថិតនៅក្នុងទីភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិច្បាប់
ឬឯករាជ្យក៏ដោយ ឬដោយលក្ខន្តិកៈ ច្បាប់ទំនៀមទំលាប់
ឬការអនុវត្តដទៃទៀត ដើម្បីពិនិត្យលើបណ្តឹងសារទុក្ខ ឬ
បណ្តឹងផ្សេងទៀត ដែលកើតចេញពីការរំលោភបំពាននានា
នៅក្នុងវិសាលភាពនៃក្រុមសីលធម៌នេះ ។

ឃ- នៅប្រទេសខ្លះ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន អាចត្រូវបានចាត់ទុកថាជាការបំពេញភារកិច្ចពិនិត្យបណ្តឹង ប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទៅនឹងភារកិច្ច ដែលបានរៀបរាប់នៅ ក្នុងកថាខ័ណ្ឌ(គ)ខាងលើ ។ ហេតុដូច្នោះ មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ អាចយកការរំលោភបំពាននេះ ទៅផ្សព្វផ្សាយដល់សាធារណៈជន តាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានបាន ប្រសិនបើគាត់ អាចបង្ហាញមូលហេតុថា នេះជាវិធានការចុងក្រោយ និង ស្របទៅតាមច្បាប់ និងទំនៀមទម្លាប់របស់ប្រទេស និង គោរពតាមបញ្ញត្តិនៃមាត្រាទី៤ នៃក្រមសីលធម៌នេះ ។

ង- មន្ត្រីប្រតិបត្តិច្បាប់ ដែលអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិនៃ ក្រមសីលធម៌នេះ សក្តិសមនឹងទទួលបាននូវការគោរព ការ គាំទ្រយ៉ាងពេញទំហឹង ព្រមទាំងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពី សហគមន៍ និងស្ថាប័នរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងពីមន្ត្រីប្រតិបត្តិ ច្បាប់អាជីពផ្សេងទៀត ។

